

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

Parhomenco Serghei XXXX, născut la data de XXX, în satul XXXX, raionul XXX, domiciliat în XXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 29.04.2016 pînă la 26.09.2016;

Instanța de apel de la 07.11.2016 pînă la 12.04.2017;

Instanța de recurs de la 18.08.2017 pînă la 28.11.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Sîngerei din 26 septembrie 2016, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Parhomenco Serghei a fost declarat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut că, Parhomenco Serghei, acționând în mod intenționat și din interes material, știind cu certitudine că la 07.08.2007, prin procesul-verbal de sechestrul emis în baza ordonanței din 31.07.2007 a procurorului din cadrul Procuraturii raionului Sîngerei, Constantin Șuşu în cadrul efectuării urmăririi penale pe cauza penală nr.XXX, a fost pus sub sechestrul automobilul de marca „XXX”, model „XXX”, cu numărul de înmatriculare XXX, care aparținea dânsului, și a fost implicat în accidentul rutier avut loc la XXX, pe traseul XXX, în satul XX, raionul XXX, soldat cu cauzarea vătămărilor corporale Tatiane Podoprighora și Stanislav Sorbalo, la 24.07.2009 fără acordul instanței de judecată și a organului de urmărire penală, prin intermediul lui Levițchi Alexandru a înstrăinat automobilul sechestrat către Saratean Mihail, înmatriculându-l după ultimul.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a atacat cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia în partea în care a fost dispusă încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspunderea penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Parhomenco Serghei să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 100 unități convenționale.

În argumentarea cerințelor formulate procurorul-apelant a invocat, că instanța de judecată eronat a considerat, că la caz a expirat termenul de prescripție pentru

tragerea la răspundere penală. Făcând referire la prevederile art.60 alin.(5) CP, apelantul a menționat, că fapta infracțională comisă de Parhomenco Serghei a fost comisă la 24.07.2009, iar urmărirea penală în privința acestuia a fost suspendată în temeiul art.287¹ alin.(1) pct. 1) și alin.(2) Cod de procedură penală în perioada 11.10.2010-26.10.2010, 15.11.2012-15.04.2015, 27.01.2016- 19.02.2016 fapt care a dus și la suspendarea curgerii termenului prescripției. Totodată, la 23.09.2010 prin ordonanța procurorului au fost dispuse investigații în vederea căutării învinuitului Parhomenco Serghei, iar prin scrisoarea nr. 1827 din 15.10.2010, Comisariatului de Poliție al Sectorului Ciocana din mun. Chișinău i s-a solicitat ca în baza faptului că în privința lui Parhomenco Serghei a fost intentat dosarul de căutare nr. 2010480087, să fie informată conducerea Serviciului Nord al Procuraturii Anticorupție în cazul reținerii învinuitului Parhomenco Serghei. Despre locul deținerii lui Parhomenco Serghei, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a informat Inspectoratul de Poliție Sîngerei la 14.04.2015, iar până la data respectivă, organul de urmărire penală nu era la curent despre faptul, că acesta este deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău. Apelantul menționează, că prin sentința din 17.11.2008 Parhomenco Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, însă pentru a evita ispășirea pedepsei respective, ultimul a părăsit teritoriul țării, plecând în Federația Rusă. Prin decizia din 06.05.2015 Parhomenco Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin. (3) lit. a) Cod penal la pedeapsă cu închisoarea, executarea căreia a fost suspendată pe un termen de probă de 2 ani.

Astfel, din considerentele că urmărirea penală în privința lui Parhomenco Serghei a fost suspendată de mai multe ori în temeiul art. 287¹ alin. (1) pct. 1) și alin.(2) CPP, acesta sustrăgându-se de la organul de urmărire penală, știind cu certitudine că a comis infracțiunea prevăzută de art.251 CP întrucât a asistat la întocmirea procesului-verbal de sechestrul din 07.07.2007 prin care a fost aplicat sechestrul pe automobilul de model „XXX” cu numărul de înmatriculare XXX și pe care l-a înstrăinat prin intermediul lui Levițchi Alexandru către Saratean Mihail la data de 24.07.2009, procurorul- apelant susține, că curgerea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală nu a expirat, iar instanța de judecată a interpretat eronat prevederile art.60 CP, încetând procesul penal în privința lui Parhomenco Serghei în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2017, a fost respins ca nefondat, apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concluzentei, utilității, veridicității, și din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Parhomenco Serghei în fapta incriminată, și făcând încadrarea juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art. 251 Cod penal, în acest sens sentința nefiind contestată.

Totodată, la caz s-a reținut, că fapta prevăzută la art. 251 Cod penal imputată lui Parhomenco Serghei, în a cărei comitere a fost găsit vinovat, potrivit art. 16 alin.(3)

Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar în conformitate cu prevederile art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, *persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: ... 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.*

Potrivit actelor cauzei, acțiunile infracționale ale inculpatului Parhomenco Serghei, încadrate în baza art. 251 Cod penal - infracțiune mai puțin gravă, au fost săvârșite la 24.07.2009. Astfel, se constată că de la comiterea de către Parhomenco Serghei a infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal și până la pronunțarea sentinței de către instanța de fond a trecut mai mult de 7 ani, fapt ce a determinat instanța de judecată să înceteze procesul în privința lui Parhomenco Serghei pe acest articol, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Instanța de apel a reținut concluzia primei instanțe, precum că nu s-au confirmat temeiuri pentru suspendarea curgerii termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, or, deși urmărirea penală, la caz, a fost suspendată în temeiul art. 287¹ alin.(1) pct. 1) și alin.(2) Cod de procedură penală, în perioada 11.10.2010-26.10.2010, 15.11.2012-15.04.2015, 27.01.2016-19.02.2016, în baza materialelor cauzei se constată, că ordonanța de punere sub învinuire în privința lui Parhomenco Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, i-a fost adusă la cunoștință ultimului, contra semnătură, la data de 19.02.2016 *adică termenul de prescripție de tragere la răspundere penală deja expirase.* Alte date certe, care ar da temei de a considera, că Parhomenco Serghei a cunoscut despre faptul intentării în privința sa a cauzei penale în baza art. 251 Cod penal, la dosar nu sunt prezente. În acest sens, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiat argumentul procurorului-apelant, precum că Parhomenco Serghei s-a sustras de la organul de urmărire penală, pentru că știa cu certitudine că a comis infracțiunea prevăzută de art. 251 Cod penal, or, acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar confirma că Parhomenco Serghei cunoștea despre existența dosarului penal în privința sa pe art. 251 Cod penal, până la 19.02.2016 când i-a fost înaintată învinuirea, respectiv nefiind demonstrat faptul sustragerii acestuia de la organul de urmărire penală, fapt ce nu poate condiționa suspendarea curgerii termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

Mai mult ca atât, potrivit actelor cauzei, în perioada 26.04.2014- 06.05.2015 Parhomenco Serghei a executat în penitenciarul nr. 13 Chișinău pedeapsa penală stabilită prin sentința Judecătorei Sîngerei din 17.11.2008 în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, aflându-se în custodia statului, iar organul de urmărire penală pe perioada nominalizată n-a întreprins cu inculpatul careva acțiuni de urmărire penală, cauza în privința acestuia fiind suspendată pe motivul eschivării, începând cu 15.11.2012 și până la 15.04.2015, fapt ce suplimentar probează că ultimul nu se eschiva de la organul de urmărire penală și nici nu cunoștea despre dosarul penal intentat în privința sa în temeiul art. 251 Cod penal.

Totodată, analizând textul sentinței atacate, instanța de apel a constatat indicarea eronată de către instanță în dispozitiv a sintagmei ”se declară vinovat”, respectiva urmând a fi exclusă, nefiind necesară casarea sentinței, or, soluția adoptată pe cazul dat în esență este corectă, fiind susținută de o argumentare temeinică și explicită.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, instanța de apel

nu a dat o apreciere corectă a prevederilor art. 60 Cod penal, pe motiv că cauza a fost de mai multe ori suspendată în temeiul art. 287-1 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

6. Verificând argumentele invocate de recurent, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penale au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

În prezenta cauză, Colegiul lărgit constată că, și-au găsit confirmarea temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror, în legătură cu ce urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Pornind de la motivele recursului ordinar declarat de procuror, rezultă că instanța de apel și-a argumentat superficial soluția privind încetarea procesului penal în privința lui Parhomenco Serghei în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspunderea penală.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul penal lărgit constată că, fapta a fost comisă de inculpat la 24.07.2009, fiind pus sub învinuire la 21.09.2010. Ordonanța de punere sub învinuire i-a fost adusă la cunoștință la 19.02.2016 (f. d. 196-verso, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 22 septembrie 2010 în privința lui Parhomenco a fost aplicată măsura preventivă arestul, el fiind anunțat în căutare.

Colegiul penal lărgit menționează că, sustragerea de la urmărirea penală poate avea loc numai după ce a fost înaintată învinuirea. Mai mult, după anunțarea în căutare, acțiunile organului de urmărire penală trebuie să fie efective de stabilire, însăși anunțarea în căutare nu constituie prin sine temei de a presupune că învinuitul se eschivează de la urmărirea penală.

Urmărirea penală în privința acestuia a fost suspendată în temeiul art. 287¹ alin. (1) pct. 1) și alin. (2) Cod de procedură penală în perioada 11.10.2010-26.10.2010, 15.11.2012-15.04.2015, 27.01.2016 - 19.02.2016

Totodată, la 23.09.2010 prin ordonanța procurorului au fost dispuse investigații în vederea căutării învinuitului Parhomenco Serghei, iar prin scrisoarea nr. 1827 din 15.10.2010, Comisariatului de Poliție al Sectorului Ciocana din mun. Chișinău i s-a solicitat ca în baza dosarul de căutare nr. 2010480087, să fie informată conducerea Serviciului Nord al Procuraturii Anticorupție în cazul reținerii învinuitului Parhomenco Serghei. Despre locul deținerii lui Parhomenco Serghei, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a informat Inspectoratul de Poliție Sîngerei la 14.04.2015, iar până la data respectivă, organul de urmărire penală nu era la curent despre faptul că, acesta este deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Potrivit art. 60 alin. (5) Cod penal, curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea de sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul penal consideră că instanțele premature au ajuns la concluzia privind încetarea procesului penal în privința lui Parhomenco Serghei în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, ori urmărirea penală în privința lui a fost suspendată de mai multe ori în temeiul art. 287¹ alin. (1) pct. 1) și alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece știind cu certitudine că a comis infracțiunea prevăzută de art. 251 Cod penal, întrucât a asistat la întocmirea procesului-verbal de sechestrul din 07.07.2007 prin care a fost aplicat sechestrul pe automobilul de model „XXX” cu n/î XXX și pe care l-a înstrăinat prin intermediul lui Levițchi Alexandru către Saratean Mihail la data de 24.07.2009, s-a sustras de la urmărirea penală.

Tot odată, Colegiul penal menționează, că nu este clară poziția instanțelor de fond precum că, inculpatul nu a cunoscut despre intentarea cauzei penale, ori el și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ CPP, astfel încetând procesul penal în privința lui Parhomenco Serghei în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, instanța urma să stabilească motivele prin prisma art. 60 alin. (5) Cod penal.

Din cele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că, argumentul recurentului cu privire eroarea comisă de către instanța de apel și anume, aplicarea prescripției tragerii la răspundere penală în privința inculpatului Parhomenco Serghei, conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, este întemeiat.

Astfel, instanța de apel a comis o eroare de drept, iar această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs și se dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor

invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2017, în cauza penală, în privința lui **Parhomenco Serghei XXX** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțat integral la **15 ianuarie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu